

ผู้ประกอบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

ต้นคำขอใหม่พุ่งกว่า 3.1 หมื่นคำขอ ใน 5 เดือนแรกปี 69

กรมทรัพย์สินทางปัญญาเผยเร่งยกระดับการคุ้มครอง โดยรับจดทะเบียน IP เพิ่มขึ้น 11.16%

กรมทรัพย์สินทางปัญญาเดินทางเข้าขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ ในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกลไกเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ SMEs โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) ได้มอบหมายให้กรมฯ เร่งยกระดับระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประกอบการไทย ซึ่งสะท้อนผลสำเร็จผ่านสถิติการยื่นคำขอและการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่ขยายตัวต่อเนื่อง

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม - พฤษภาคม) มีสถิติยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย (เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์) รวมสูงถึง 31,917 คำขอ เพิ่มขึ้นกว่า 8.72% จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (29,357 คำขอ) ขณะที่สถิติรับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 เพิ่มขึ้นทุกประเภท โดยกรมรับจดทะเบียนรวม 24,576 ฉบับ/รายการ เพิ่มขึ้นกว่า 11.16% จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (22,109 ฉบับ/รายการ) สำหรับลิขสิทธิ์ แม้จะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาเพียงประเภทเดียวที่ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน แต่เจ้าของผลงานสามารถยื่นแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้กับกรมได้ โดย 5 เดือนแรกของปี 2569 มีการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ 7,214 รายการ เพิ่มขึ้น 18.13% จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (6,107 รายการ) โดยมีรายละเอียดคำขอจดทะเบียน/แจ้งข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท ดังนี้

1) **เครื่องหมายการค้า** ช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 มีการยื่นคำขอ 23,397 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.64% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (21,736 คำขอ) **กลุ่มสินค้า/บริการที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอนามัย การรักษาโรค และสมุนไพรที่ใช้ในทางการแพทย์ 2,893 คำขอ สะท้อนเทรนด์การค้าที่มุ่งตอบโจทย์ผู้บริโภคใหม่ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องการดูแลสุขภาพมากขึ้น (2) บริการด้านค้าปลีก การขาย และการตลาด 2,647 คำขอ (3) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและความงาม 2,509 คำขอ (4) เครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 1,855 คำขอ และ (5) ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพืช ธัญพืช เครื่องปรุงแต่งกลิ่นและรสอาหาร 1,607 คำขอ โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอ คนไทย 55% และต่างชาติ 45% สำหรับผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) บริษัท ฟ็อกซ์ ฟอรัมูเลท จำกัด 163 คำขอ (2) บริษัท โดมิเทค (ประเทศไทย) จำกัด 146 คำขอ (3) บริษัท บอรัน อโกรไซเอนซ์ จำกัด 140 คำขอ (4) บริษัท เอสทีเอ็ม อินเตอร์เทรด จำกัด 80 คำขอ ซึ่งทั้ง 4 อันดับแรกล้วนเป็นบริษัทด้านเคมีเกษตรครบวงจรของไทย และ (5) บริษัท คอสมี จำกัด ในธุรกิจเครื่องมือแพทย์ของไทย 59 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลขการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ในช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ 18,040 เครื่องหมาย เพิ่มขึ้น 4.22% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (17,309 เครื่องหมาย)

2) ลิขสิทธิ์การประดิษฐ์ ช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 มีการยื่นคำขอ 3,662 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.99% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (3,391 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ยาเคมีสังเคราะห์ ยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ 442 คำขอ สะท้อนให้เห็นว่านวัตกรรมด้านสุขภาพยังคงเป็นสาขาสำคัญที่มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง (2) นวัตกรรมด้านการสื่อสาร เช่น ระบบสื่อสารและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ เทคโนโลยีเครือข่ายไร้สาย ระบบปรับ-ส่งข้อมูล ความเร็วสูง และอุปกรณ์สื่อสารอัจฉริยะ 295 คำขอ (3) นวัตกรรมแอนติบอดีและยาชีววัตถุ เช่น แอนติบอดีเชิงรักษา วัคซีนชีววัตถุ และผลิตภัณฑ์ชีวเภสัชภัณฑ์ 148 คำขอ (4) อุตสาหกรรมแมคโครโมเลกุล เช่น พลาสติก เรซิน 87 คำขอ และ (5) อาหารและเครื่องดื่ม 80 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 14% และต่างชาติ 86% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นผู้ยื่นต่างชาติทั้งหมด ได้แก่ (1) บริษัท คออลคอมม์ อินคอร์ปอเรเตด จากสหรัฐอเมริกา และบริษัท ไทโยต้า จิโตะคา คาบุชิกิ ไคชา จากญี่ปุ่น มีจำนวน 126 คำขอ เท่ากัน (3) บริษัท นิปปอน สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 71 คำขอ (4) บริษัท เจเอพี สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น ขยับขึ้นมาจากรดับ 5 โดยมี 56 คำขอ และ (5) บริษัท ซินเจนต้า ครอป โพรเทคชั่น เอจี จากสวิตเซอร์แลนด์ ลงมาจากอันดับ 4 โดยมี 54 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การจดทะเบียนลิขสิทธิ์การประดิษฐ์** ในช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ 2,406 ฉบับ เพิ่มขึ้น 18.99% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (2,022 ฉบับ)

3) อนุสิทธิบัตร ช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 มีการยื่นคำขอ 2,244 คำขอ เพิ่มขึ้น 16.69% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (1,923 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) อาหารและเครื่องดื่ม ครองอันดับ 1 แบบทิ้งห่างที่ 240 คำขอ (2) ยาสมุนไพร 122 คำขอ สะท้อนความสนใจด้านสุขภาพและการนำองค์ความรู้ด้านยาไทยแบบดั้งเดิมมาพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์ (3) ระบบสื่อสารและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ และการจัดการสารสนเทศ 113 คำขอ (4) อุปกรณ์ทางการแพทย์ 79 คำขอ และ (5) เทคโนโลยีชีวภาพที่เกี่ยวกับแอนติบอดีเอนไซม์ 52 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 94% และต่างชาติ 6% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นสถาบันการศึกษาไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 83 คำขอ (2) มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 54 คำขอเท่ากัน (4) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 53 คำขอ และ (5) มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 42 คำขอเท่ากัน ทั้งนี้ ตัวเลข**การจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร** ในช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ 1,152 ฉบับ เพิ่มขึ้น 49.03% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (773 ฉบับ)

4) ลิขสิทธิ์การออกแบบผลิตภัณฑ์ ช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 มีการยื่นคำขอ 2,614 คำขอ เพิ่มขึ้น 13.31% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (2,307 คำขอ) **แบบผลิตภัณฑ์ที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ลวดลายผ้า 284 คำขอ (2) บรรจุภัณฑ์ 248 คำขอ (3) รถยนต์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 209 คำขอ (4) เครื่องประดับ 195 คำขอ และ (5) อุปกรณ์ก่อสร้าง 149 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 62% และต่างชาติ 38% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 59 คำขอ (2) มหาวิทยาลัยบูรพา

57 คำขอ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 53 คำขอ (4) บริษัท บีอีจีไอ กันเทนบริงค์-ลอยซ์เทน เคจี ในธุรกิจ อุปกรณ์ให้แสงสว่างจากเยอรมนี 49 คำขอ และ (5) บริษัท แอปเปิล อิงค์. จากสหรัฐอเมริกา 25 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข **การจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์** ในช่วง 5 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ 2,978 ฉบับ เพิ่มขึ้น 48.53% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (2,005 ฉบับ)

5) ลิขสิทธิ์ ช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 มีการยื่นแจ้งข้อมูล 7,214 ผลงาน เพิ่มขึ้น 18.13% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (6,107 ผลงาน) **ผลงานที่มีการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) วรรณกรรม เช่น งานนิพนธ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 2,971 ผลงาน (2) ศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ 2,093 ผลงาน (3) ดนตรีกรรม 1,624 ผลงาน (4) โสตทัศนวัสดุ 313 ผลงาน และ (5) สิ่งบันทึกเสียง 76 ผลงาน **สัดส่วนผู้ยื่นแจ้งข้อมูล** ผลงานลิขสิทธิ์ คนไทย 99% และต่างชาติ 1% สำหรับ**ผู้ยื่นแจ้งข้อมูลมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยมหิดล 142 ผลงาน (2) มหาวิทยาลัยทักษิณ 129 ผลงาน (3) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 94 ผลงาน (4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 66 ผลงาน และ (5) บริษัท ยอวานี จำกัด ของไทย 61 ผลงาน ทั้งนี้ ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์ โดยไม่ต้องยื่นจดทะเบียนกับกรม สติติดังกล่าวจึงไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของงานสร้างสรรค์ไทยได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่า กรมจะเดินหน้าส่งเสริมให้ศิลปิน นักสร้างสรรค์เห็นความสำคัญของการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์กับกรม เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงเบื้องต้นในการแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในกรณีที่เกิดข้อพิพาท รวมทั้งเป็นช่องทางให้ผู้อื่นสามารถเข้าถึงผลงานและติดต่อขอใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์ นั้นได้ง่ายขึ้น

นางอรมน เสริมว่า จากสถิติในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 จะเห็นได้ว่าจำนวนคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงการตื่นตัวของผู้ประกอบการ นักวิจัย และ นักสร้างสรรค์ที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น โดยในเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน ทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นสินทรัพย์สำคัญที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และต่อยอดสู่โอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ โดยกรมฯ จะเดินหน้ายกระดับบริการด้านการจดทะเบียนและการคุ้มครองสิทธิอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการนำผลงานวิจัย นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น สร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมของไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว